

Bruxelles, 6.9.2018
COM(2018) 612 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind evaluarea proiectului Europeana și calea de urmat în continuare

{SWD(2018) 398 final}

1. INTRODUCERE

Prezentul raport prezintă rezultatele evaluării independente a Europeana ca proiect european de inovare culturală și digitală, precum și viziunea Comisiei cu privire la calea de urmat pentru dezvoltarea viitoare a Europeana.

Acesta este însoțit de documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2018)398, care oferă detalii privind evaluarea proiectului Europeana.

1.1. Europeana

Proiectul Europeana a fost lansat în 2008 cu titlul de „Biblioteca digitală europeană”, cu scopul de a pune patrimoniul cultural al Europei la dispoziția tuturor prin intermediul unui punct unic de acces. Crearea sa a fost inițiată printr-o scrisoare trimisă Comisiei în anul 2005 de către șase șefi de stat sau de guvern.

Sprrijinul financiar și politic al Comisiei a continuat de atunci¹, pentru coordonarea și integrarea eforturilor statelor membre ale UE de a digitiza și a face materialul cultural accesibil online. Acestea includ standardizarea, interoperabilitatea și cooperarea între instituțiile de patrimoniu cultural din întreaga Europă. Europeana contribuie la punerea în aplicare a unui număr de politici interconectate, având legătură inclusiv cu piața unică digitală, cu Recomandarea Comisiei (2011/711/UE)² și cu Concluziile Consiliului³ pe această temă, invitând statele membre să pună la dispoziție online mai mult material și să asigure conservarea pe termen lung a materialului digital.

În prezent, Europeana este **platforma digitală europeană pentru patrimoniu cultural**, finanțată ca infrastructură bine stabilită a serviciilor digitale în cadrul Mecanismului pentru Interconectarea Europei (MIE)⁴, pentru:

- a oferi acces online la patrimoniul cultural digitizat al Europei și de a promova utilizarea și vizibilitatea transfrontalieră a acestuia în întreaga Europă;
- a oferi soluții pentru interoperabilitatea și accesibilitatea transeuropeană a resurselor digitale ale patrimoniului european;

¹ [Calendarul digitizării și al accesibilității online a patrimoniului cultural](#) prezintă toate inițiativele și documentele de politică în materie începând cu 2005.

² Recomandarea Comisiei din 27 octombrie 2011 privind digitizarea și accesibilitatea online a materialului cultural și conservarea digitală (2011/711/UE) (JO L 283. 29.10.2011, p. 39).

³ Concluziile Consiliului din 10 mai 2012 privind digitizarea și accesibilitatea online a materialului cultural și conservarea digitală (JO C 169, 15.6.2012, p. 5).

⁴ Regulamentul nr. 1316/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Mecanismului pentru Interconectarea Europei, de modificare a Regulamentului nr. 913/2010 și de abrogare a Regulamentului nr. 680/2007 și nr. 67/2010 (JO L 348, 20.12.2013, pp. 129-171).

- a îmbunătăți în continuare condițiile de reutilizare și a facilita utilizarea conținutului cultural digital și a metadatelor în alte sectoare, de exemplu cercetare, educație, turism sau industriile creative; și
- a oferi un punct de acces multilingv accesibil utilizatorilor la patrimoniul bogat și divers al Europei.

Europeana oferă în prezent acces la peste 51 de milioane de articole din colecțiile a peste 3 700 de biblioteci, arhive, muzee, galerii și colecții audio-vizuale din Europa, prin intermediul portalului său principal „Europeana Collections” (europeana.eu) și al interfețelor de programare de aplicații (API) ale platformei. Europeana furnizează servicii diferitelor grupuri de utilizatori precum:

- parteneri de date (instituții culturale contribuitoare) și profesioniști din domeniul patrimoniului cultural;
- utilizatori finali (orice persoană interesată de cultură); și
- reutilizatori (profesioniști din domeniul educației, al cercetării și al sectorului creativ).

Europeana Network Association, cu peste 1 700 de profesioniști în domeniul patrimoniului cultural, al domeniului creativ și tehnologic, sprijină valorile și activitatea Europeana, realizează schimburi și promovează cele mai bune practici în domeniul digitizării și al standardizării metadatelor și stimulează consolidarea capacităților în comunitatea patrimoniului cultural.

Europeana contribuie la conservarea și promovarea culturii europene în era digitală și implică toate statele membre ale UE. Acesta susține obiectivele Anului european al patrimoniului cultural 2018 de a încuraja partajarea și aprecierea patrimoniului cultural european, de a spori gradul de conștientizare cu privire la istoria și valorile comune, precum și de a consolida sentimentul de apartenență la un spațiu european comun. Europeana este unicul partener în materie de patrimoniu cultural digital al Anului european al patrimoniului cultural 2018.

1.2. O nouă Agendă europeană pentru cultură

În comunicarea sa publicată la data de 22 mai 2018⁵, Comisia a anunțat „**etapele următoare pentru Europeana**, platforma digitală a Europei pentru patrimoniu cultural până în 2018”, urmărind să o promoveze ca factor paneuropean de transformare digitală a patrimoniului cultural și inițiativă-cheie privind accesul democratic la cultură. Alături de alte inițiative anunțate, cum ar fi **rețeaua centrelor de competență** pentru protejarea cunoștințelor referitoare la monumentele aparținând patrimoniului aflate în pericol prin intermediul **digitizării** pe scară largă, crearea viitoare a unui **catalog online de filme europene** și rețeaua paneuropeană de **centre digitale de creație și inovare**, Europeana contribuie la promovarea, difuzarea și accesibilitatea viitoare a culturii și a patrimoniului cultural european.

Prezentul raport prezintă rezultatele evaluării independente solicitate în cadrul **Concluziilor Consiliului din 31 mai 2016 privind rolul Europeana în accesul,**

⁵ A New European Agenda for Culture: COM(2018) 267 final, SWD(2018) 167 final.

vizibilitatea și utilizarea patrimoniului cultural european în mediul digital⁶, precum și viziunea Comisiei privind calea de urmat pentru Europeana.

Ca răspuns la solicitarea Consiliului, Comisia a realizat:

(a) O **evaluare a Europeana** pe baza celor cinci criterii obligatorii (pertinență, eficacitate, eficiență, coerență și valoare adăugată europeană) enunțate în Orientările Comisiei privind o mai bună legiferare⁷. Domeniul de aplicare al evaluării se referă atât la conceptul și valoarea fundamentale ale Europeana ca proiect european de inovare culturală și digitală, cât și la o revizuire aprofundată a caracterului adecvat și a viabilității serviciilor furnizate de Europeana ca infrastructură de servicii digitale în cadrul MIE.

(b) O analiză a posibilităților **opțiuni pentru dezvoltarea pe termen mediu și lung a Europeana**, pe baza rezultatelor evaluării.

Un grup de cinci experți independenți, provenind din diferite domenii de competență relevante, au fost angajați pentru a asista Comisia în cadrul evaluării și al orientărilor pentru dezvoltarea viitoare a Europeana. Un studiu independent a fost realizat de un consultant extern pentru a îmbunătăți întrebările și metodologia de evaluare, pentru a colecta date privind probele (inclusiv prin cercetare documentară, studii de caz, interviuri, analiză comparativă, evaluarea utilității tehnice și analiza consultării publice online), precum și pentru a evalua întrebările de evaluare cu contribuția experților.

De asemenea, Comisia a efectuat o consultare publică online pe o perioadă de 12 săptămâni, în toate limbile oficiale ale UE. Consultarea publică a inclus un chestionar specific, cu mai multe întrebări tehnice adresate profesioniștilor și organizațiilor cu experiență în infrastructura și rețeaua profesională a Europeana. Rezultatele consultării publice (de la 1 221 de răspunsuri) au adus o contribuție semnificativă la evaluare.

2. CONSTATĂRILE PRINCIPALE ALE EVALUĂRII

Principalele concluzii ale evaluării, în conformitate cu criteriile de evaluare, pot fi rezumate după cum urmează:

2.1. Pertinență

În general, pertinența Europeana este ridicată în ceea ce privește politicile și prioritățile UE pentru accesibilitatea și difuzarea online a patrimoniului cultural european. Europeana este pertinentă pentru instituțiile de patrimoniu cultural ca facilitator al schimbului profesional de expertiză culturală și tehnologică.

Europeana și-a depășit obiectivele în ceea ce privește cantitatea de articole însă mai este necesară îmbunătățirea pertinentei și a calității conținutului și a metadatelor sale.

⁶ Concluziile Consiliului privind rolul Europeana în accesul, vizibilitatea și utilizarea patrimoniului cultural european în mediul digital (JO C 212, 14.6.2016, p. 9.).

⁷ Evaluation Roadmap: http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/plan_2016_55_europeana_evaluation_en.pdf

Europeana deține una dintre cele mai mari colecții digitale din lume și este singura platformă paneuropeană de acest gen care oferă acces la imagini, text, conținut audio, video și materiale 3D din colecțiile a peste 3 700 de biblioteci, arhive, muzee, galerii și instituții audio-vizuale europene. Europeana se evidențiază în continuare prin oferirea de materiale într-un număr mare de limbi (37 de limbi). Pertinența Europeana pentru politicile și prioritățile UE a fost evaluată la un nivel ridicat.

Cel puțin două treimi dintre respondenții din cadrul consultării publice care au furnizat date către Europeana au indicat faptul că Europeana generează valoare pentru organizația lor prin intermediul dimensiunii publicului și al valorii adăugate la conținut, precum și prin facilitarea parteneriatelor cu alte instituții culturale. Două treimi dintre respondenți au indicat că proiectul Europeana este important pentru descoperirea și explorarea patrimoniului cultural european. Colecțiile sale sunt percepute ca promovând cunoștințele și învățarea în materie de cultură și furnizând surse de conținut de încredere.

În timp ce Europeana și-a depășit obiectivele în ceea ce privește cantitatea de articole, pertinența și calitatea conținutului și a metadatelor sale reprezintă o problemă. Deși au fost lansate mai multe acțiuni pentru îmbunătățirea calității datelor, pentru deschiderea în continuare a datelor și crearea de valoare pentru partenerii săi, aspectele esențiale se referă la conținut (de exemplu în ceea ce privește acoperirea geografică și tematică, reprezentarea instituțiilor, precum și pertinența și interesul cultural/valoarea conținutului) și metadata (precum lipsa traducerii, calitatea și nivelul detaliilor, precum și neconcordanțele sau linkurile nefuncționale).

Problemele referitoare la metadata au avut un impact negativ asupra popularității generale a serviciului și au afectat caracterul reperabil, precum și utilizarea materialului pe Europeana. O serie de răspunsuri negative oferite în cadrul consultării publice au vizat lipsa de pertinență a rezultatelor căutării. Obținerea unor date de calitate la nivel înalt constituie, prin urmare, un parametru-cheie pentru Europeana, iar instituțiile de patrimoniu cultural joacă un rol central în acest domeniu, fiind în cele din urmă responsabile de calitatea conținutului și a metadatelor furnizate. Strategia actuală a Europeana se concentrează pe consolidarea calității datelor și pe sporirea atractivității și a valorii conținutului existent (și viitor) de pe Europeana pentru utilizatorii finali și reutilizatori.

2.2. Eficacitate

Europeana se descurcă bine în anumite aspecte dar există un potențial semnificativ de îmbunătățire în altele.

Furnizarea de standarde comune, bune practici și promovarea datelor culturale deschise sunt considerate a fi realizările sale principale. Soluțiile și cadrele de publicare comune ale Europeana au fost preluate de instituțiile de patrimoniu cultural.

Cu toate acestea, numeroasele grupuri de utilizatori implicate au indicat prezența unor deficiențe ale infrastructurii tehnice (inclusiv ale infrastructurii de agregare) și ale funcționalității platformei în ceea ce privește multilingvismul, instrumentele de căutare și filtrare în cadrul portalului și al API, precum și calitatea datelor.

Europeana se adresează unei game largi de public, precum instituții de patrimoniu cultural și profesioniști, cercetători, profesioniști din domeniul educațional și din industriile creative, precum și publicul larg. Diversitatea utilizatorilor și interesele diferite ale acestora față de Europeana reprezintă o provocare în ceea ce privește satisfacerea nevoilor fiecărui grup de utilizatori cu o orientare corespunzătoare.

În timp ce conținutul conservat de pe platformă se poate adresa unuia sau mai multor grupuri de utilizatori, funcționalitățile de căutare, în special lipsa de filtrare sofisticată pentru rafinarea unei căutări și lipsa de relevanță a rezultatelor căutării, nu corespund așteptărilor utilizatorilor țintă. O altă problemă o constituie nivelul de multilingvism al portalului: lipsa traducerii metadatelor și neconcordanțele rezultatelor căutării în cazul căutării în limbi diferite.

Europeana nu a fost foarte eficientă în comunicarea cu cetățenii care nu au, în general, cunoștință de existența sa în ciuda unor activități de succes, cum ar fi zilele colecției privind Primul Război Mondial

În pofida acestor neajunsuri, una dintre cele mai importante realizări ale Europeana este aceea că furnizează standarde și soluții comune, în special Modelul de date Europeana⁸, Declarațiile privind drepturile internaționale⁹ și Cadrul de publicare Europeana¹⁰. Acestea au fost preluate pe scară largă în sectorul patrimoniului cultural la nivel european și internațional, de exemplu în Biblioteca Publică Digitală a Americii (DPLA).

2.3. Eficiență

În ansamblu, Europeana prezintă potențial de îmbunătățire a eficienței sale.

În timp ce inițiativa a avut succes în construirea unui ecosistem cuprinzător de agregatori și instituții de patrimoniu cultural, cea mai mare provocare constă în eficiența procesului de agregare complexă.

Structura actuală de agregare se bazează pe agregatori de domenii și naționali care colectează date de la 3 700 de instituții. Mai exact, instituțiile contribuitoare se asociază cu agregatorii care armonizează datele acestora și le trimit către Europeana. Cu toate acestea, aceasta implică un flux de lucru complex în care, în multe cazuri, publicarea și actualizarea datelor sunt afectate de întâzieri sau de probleme de comunicare între părțile implicate. Lipsa de instrumente pentru actualizarea rezultatelor metadatelor duce la creșterea eforturilor generale necesare pentru furnizarea unor date de calitate. Există, de asemenea, cazuri în care instituțiile care au contribuit prin proiecte finanțate de UE care sunt finalizate în prezent dețin mijloace limitate de actualizare a datelor lor, în special în țările în care nu există agregatori naționali.

Schema de finanțare s-a confruntat, de asemenea, cu provocări în ceea ce privește eficiența. În ciuda eforturilor depuse de Comisie, statele membre și Fundația Europeana (operatorul platformei de servicii de bază), modelul de finanțare bazat pe granturi (care

⁸ <https://pro.europeana.eu/resources/standardisation-tools/edm-documentation>

⁹ <http://rightsstatements.org/en/>

¹⁰ <https://pro.europeana.eu/post/publishing-framework>

necesita cofinanțare) s-a dovedit a fi inadecvat pentru susținerea serviciilor de bază. În cadrul Concluziilor Consiliului din 2016, statele membre au fost invitate să își continue contribuțiile financiare la Europeana până când Comisia își va fi convertit progresiv schema sa de sprijin de la un model bazat pe granturi la un model bazat pe achiziții, care ar putea acoperi toate costurile serviciilor de bază. Această schimbare a avut loc în septembrie 2017.

În ciuda limitărilor menționate mai sus, Europeana a reușit să construiască un **ecosistem** cuprinzător sau o rețea de agregatori de domenii și naționali și de instituții de patrimoniu cultural care au jucat un rol-cheie în promovarea accesului la patrimoniul cultural digital al Europei.

2.4. Coerență

Proiectul Europeana este coerent și bine aliniat la o politică și o gamă mai largă de priorități ale UE, fiind în același timp în concordanță cu strategiile naționale ale statelor membre ale UE.

Evaluarea confirmă coerența proiectului Europeana în ceea ce privește politica UE, în conformitate cu comunicarea de la Göteborg din noiembrie 2017¹¹. Anul european al patrimoniului cultural 2018 este desemnat ca o ocazie de a arăta modul în care instrumentele digitale pot extinde accesul la materiale și oportunități culturale și pot scoate în evidență inițiative precum Europeana, care promovează accesul digital la materialele de patrimoniu cultural deținute de biblioteci, arhive și muzee. De asemenea, acesta este coerent cu strategiile naționale privind digitizarea și accesibilitatea online a materialelor de patrimoniu cultural ale statelor membre ale UE. Proiectul Europeana abordează, într-o oarecare măsură, provocările cu care se confruntă statele membre ale UE în ceea ce privește digitizarea patrimoniului cultural și transformarea accesului la cultură. De exemplu, activitatea Europeana cu privire la standarde, instrumente și accesul deschis este considerată utilă în toate sectoarele influențate de transformările digitale, chiar dacă nu toate părțile interesate sunt de acord cu soluțiile specifice promovate.

2.5. Valoarea adăugată europeană:

Europeana a adus valoare adăugată jucând un rol semnificativ în dezvoltarea digitală a sectorului patrimoniului cultural din Europa. În plus, Europeana a contribuit la susținerea unui sentiment de istorie și identitate comune în rândul europenilor.

Inițiativa Europeana a constituit un element-cheie pentru consolidarea transfrontalieră a activităților de cooperare și standardizare cu obiectivul general de a crește utilizarea standardelor în digitizarea și partajarea de materiale culturale digitizate în întreaga Europă. Inițiativele la nivel național privind standardizarea metadatelor sau crearea de portaluri naționale într-un număr de state membre nu ar fi avut loc fără Europeana. Implicarea Europeana a fost, de asemenea, esențială pentru promovarea datelor culturale deschise. În răspunsurile la consultarea publică, implicarea Europeana în promovarea culturii deschise/metadatelor este considerată a fi activitatea care a contribuit cel mai mult (82 %) la îmbunătățirea și facilitarea activității instituțiilor de patrimoniu cultural.

¹¹ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor Consolidarea identității europene prin educație și cultură Contribuția Comisiei Europene la reuniunea liderilor din 17 noiembrie de la Göteborg (COM/2017/0673 final).

Europeana a contribuit, de asemenea, la difuzarea unui sentiment de istorie și identitate comune prin intermediul colecțiilor sale tematice și al campaniilor participative, cum ar fi campania Primul Război Mondial, care reunește povești individuale într-un context european mai larg și, mai recent, campania Migrație.

3. ORIENTĂRI PENTRU DEZVOLTAREA VIITOARE A EUROPEANA

Luând în considerare rezultatele studiului de evaluare și ale analizei opțiunilor viitoare realizate de către grupul de experți în legătură cu viitoarea propunere de valoare a Europeana¹², Comisia Europeană va depune eforturi în sensul transformării Europeana într-un actor-cheie în cadrul rețelei paneuropene de centre digitale de creație și inovare pentru transformarea digitală a instituțiilor de patrimoniu cultural.

Analiza Comisiei se bazează pe punctele forte esențiale ale Europeana, precum și pe necesitatea de a-și remedia deficiențele care au fost evidențiate în evaluare, luând în considerare noile tendințe și evoluții din sectorul patrimoniului cultural digital.

3.1. Domeniu de aplicare

Viitorul domeniu de aplicare al Europeana se va concentra, în principal, pe **nevoile principalelor părți interesate din sectorul patrimoniului cultural, în special instituțiile de patrimoniu cultural**, pe care inițiativa trebuie să le sprijine și să le ghideze în eforturile lor către realizarea transformării digitale. Europeana își va consolida legăturile cu instituțiile de patrimoniu cultural, creând valoare din următoarele domenii de activitate.

i) O **consolidare a platformei tehnice de bază** a inițiativei, oferind o bază puternică și fiabilă pentru sprijinirea instituțiilor de patrimoniu cultural, în special:

- o infrastructură tehnică și instrumente de ultimă oră care să permită instituțiilor culturale să asigure cu ușurință accesul Europeana (infrastructură și servicii de agregare) la conținutul și metadatele de înaltă calitate;
- îmbunătățirea semnificativă a caracterului reperabil al materialelor culturale digitale;
- consolidarea aspectelor multilingve pentru ca utilizatorii să exploreze, să beneficieze și să reutilizeze conținutul, indiferent de limba originală a materialelor culturale;
- asumarea responsabilității pentru calitatea datelor și a serviciilor oferite.

ii) În plus, Comisia consideră că inițiativa Europeana trebuie creată în jurul **împuternicirii comunităților de patrimoniu cultural** din statele membre. Europeana trebuie să acorde un sprijin substanțial agregatorilor și furnizorilor de date pentru o integrare și actualizare eficiente ale datelor. Comisia consideră că agregatorii – locali, naționali și referitori la domenii – sunt esențiali pentru inițiativa Europeana și că rolul lor de intermediari între instituțiile culturale trebuie sprijinit în mod activ de către statele membre și inițiativă.

¹² Librăria UE: Studiu privind „Evaluarea Europeana și orientări pentru dezvoltarea sa viitoare, în urma adoptării Concluziilor Consiliului de către Consiliul EYCS la 31.5.2016” (SMART nr. 2016/0100).

iii) Comisia consideră că inițiativa trebuie să prezinte potențialul acestui conținut prin **colecții, expoziții și galerii virtuale conservate și multilingve, bazate pe date de înaltă calitate**, care să permită crearea unei serii de teme, consolidând istoria și dimensiunea europeană.

iv) În acest sens, Europeană trebuie să reevalueze infrastructura necesară dezvoltării și gestionării conținutului inteligent pentru **a-și îmbunătăți oferta digitală** prin utilizarea diferitelor **abordări bazate pe inteligența artificială**, a prelucrării limbajului natural și a unor **mari volume de date** pentru a automatiza, în măsura în care este posibil, crearea, gestionarea și prezentarea conținutului și a metadatelor. Europeană trebuie să urmărească și să pună în aplicare în mod activ **dezvoltarea de standarde, instrumente și servicii** pentru a îmbogăți, rafina și automatiza în continuare conținutul digital. Acest lucru va permite crearea de conținut inteligent care să poată fi **reutilizat în alte sectoare**, cum ar fi sectorul educației, cercetării sau sectorul creativ.

v) Europeană trebuie, de asemenea, să ghideze în continuare **standardizarea, soluțiile comune și cele mai bune practici** în sectorul patrimoniului cultural digital și să funcționeze ca un catalizator și inovator al transformării digitale a instituțiilor de patrimoniu cultural.

În acest context, este esențial ca Europeană și rețeaua sa de agregatori, instituții și profesioniști să contureze împreună transformarea digitală a sectorului patrimoniului cultural, prin promovarea unei colaborări instituționale și profesionale care să sprijine dezvoltarea competențelor și abilităților aferente. Acest lucru va contribui la **consolidarea capacităților instituțiilor de patrimoniu cultural**, asigurându-se că chiar și cele mai mici instituții au posibilitatea de a adopta transformarea digitală.

3.2. Finanțare

Europeană va continua să fie finanțată în cadrul programului MIE prin intermediul unei combinații de granturi și achiziții până la sfârșitul actualului cadru financiar multianual. În timp ce serviciile de bază vor fi finanțate prin achiziții pentru a asigura stabilitatea serviciului furnizat, instrumentele financiare ale granturilor vor fi utilizate în vederea sprijinirii instituțiilor culturale pentru a contribui la Europeană.

Conform următorului cadru financiar multianual (COM (2018) 321 final), Comisia a propus finanțarea Europeană în cadrul **programului Europa digitală**, care vizează întărirea măsurilor de consolidare a capacităților diferitelor sectoare, precum și proiectele de referință din aceste sectoare care utilizează această consolidare a capacităților.

Activitatea desfășurată în cadrul acestui program va fi completată prin activități de cercetare și inovare în cadrul programului Orizont Europa privind digitizarea monumentelor și siturilor de patrimoniu cultural, interpretarea automată a patrimoniului cultural, precum și a muzeelor virtuale.

3.3. Guvernanță

Mecanismul de guvernanță se va afla sub auspiciile Grupului de experți al Comisiei privind „Patrimoniul cultural digital și Europeană” (DCHE). Membrii acestui grup reprezintă statele membre și cooperează cu Comisia în domeniile digitizării, accesibilității online a materialelor culturale și conservării digitale.

Contribuția DCHE la strategia Europeană va asigura un angajament mai puternic și o participare tot mai activă a statelor membre, precum și a instituțiilor culturale.

În plus, DCHE va fi asistat de un subgrup de experți care va fi selectat pe baza unei cereri de exprimare a interesului. Aceștia vor avea sarcina de a furniza consiliere și soluții viabile, inovatoare și orientate spre viitor, asigurând luarea în considerare a diferitelor nevoi ale publicului și ale părților interesate ale Europeana.

4. CONCLUZII

Evaluarea a evidențiat o **apreciere generală a valorii adăugate europene a proiectului Europeană de către instituțiile de patrimoniu cultural din întreaga UE**. De asemenea, evaluarea a indicat faptul că, pe baza feedback-ului eterogen dar entuziast al respondenților, **Europeană reprezintă o inițiativă pertinentă nu numai pentru instituții, ci și pentru cetățenii europeni**. Aceasta a reunit instituțiile culturale europene, permițându-le să colaboreze și să își partajeze materialele. Acest lucru nu numai că a condus la partajarea celor mai bune practici privind standardele comune dar a contribuit și la dezvoltarea unei rețele europene de parteneri de date, agregatori și profesioniști din diverse domenii care au stimulat consolidarea capacităților și schimbul de cunoștințe.

Evaluarea reprezintă un moment de cotitură, 10 ani de existență a proiectului Europeană, cu o serie de realizări și deficiențe, după cum s-a arătat mai sus. **Europeană trebuie să își reînnoiască valoarea adăugată în sectorul patrimoniului cultural**, de exemplu prin consolidarea capacităților, instrumente pentru furnizarea și îmbogățirea metadatelor și a conținutului de înaltă calitate, o infrastructură eficientă pentru transmiterea de date și suport permanent. În acest scop, Comisia va continua să sprijine Europeană și rețeaua sa de agregatori, instituții și profesioniști în eforturile lor către transformarea digitală a sectorului patrimoniului cultural.